

[Viggo Starcke.]

fra det ærede medlem hr. Axel Kristensen og det ærede medlem hr. Weikop. Ligesom de mener jeg, at tiden i øjeblikket er ekstraordinær gunstig for en afvikling af restriktionerne — så gunstig som måske aldrig før. De argumenter, der har været fremført mange gange fra vor side: den gode høst, brændselssituationen, det nedbragte antal af tyske flygtninge, industriens stigende produktion, den stigende tonnage, krydsningen af eksportpristallet, der har passeret importpristallet, og så Marshallhjælpen til sidst — alt dette har skabt en realistisk baggrund, så at man skulle synes, at nu måtte selv den, der er mest ængstelig, kunne tage mod til sig. Pengerigeligheden er ved at forsvinde — det kan måske endda blive vanskeligt at finansiere Marshallimporten —, kunderne i butikkerne er blevet tilbageholdende og spørger nu ivrigt både om priser og kvalitet. Det skulle derfor ikke være nogen vanskelig opgave at møtte varelagrene, således at vi kunne komme ind i en skure, hvor det frie initiativ igen kunne få udfoldelse.

Jeg vil igen have lov til at henvise til erfaringerne fra Belgien og til direktør Erik Lindgrens udtalelser, og samtidig må jeg måske have lov til at henvise til den højtærede handelsministers udtalelser den 5. august ved den jyske tekstilmesses åbning, hvor den højtærede handelsminister omtalte den relativt høje levestandard, vi har i Danmark, og sagde, at den ikke skyldtes i særlig grad hverken landbruget eller industrien, men først og fremmest vor udenrigshandel. Det er derfor vigtigt, at vi fra Danmarks side lægger vor udenrigshandel så få hindringer i vejen som muligt; der skal nok blive lagt den hindringer i vejen fra udlandets side. Vi skal gøre vore egne hindringer så små som overhovedet muligt. Vi fra vor side har tidligere fremsat lovforslag om fri import af værktøj, redskaber, maskiner, arbejdstøj, lastbiler og traktorer; og det er kun en mundsmag af, hvad man kunne nå frem til.

Tempoet, hvori man vil afvikle restriktionerne, er forsåvidt ikke det afgørende; det afgørende er, at man nu i selve loven har fået fastslået, at restriktionerne skal afvikles. Men derefter ville det jo også have interesse at have en bestemt tidsfrist, inden for hvilken denne afvikling skulle ske. Vi fra vor side ønsker den så hurtigt som muligt, og vi mener, det er muligt at afvikle nu, men vi er fuldstændig klar over, at det høje ministerium og befolkningen ikke skal være ængstelig for, at det sker for hurtigt. Jeg tror, det realpolitisk

ligger sådan, at hvis alle forlangte en langsom afvikling af restriktionerne, kom der ingen afvikling af dem, men forlanger man en hurtig afvikling af dem, får man i hvert fald en langsom.

Ved de tidligere behandlinger af lovforslag om forlængelse af denne lovgivning er der sket visse forbedringer. Vi fra vor side kunne have ønsket disse forbedringer større, men vi er alligevel glade ved det, som opnåedes, væsentligt ved venstres, de konservatives og også ved retsforbundets indsats, i udvalget sidste gang. Ved den lejlighed repræsenterede det ærede medlem hr. Bjørner retsforbundet, idet det var første gang, vi havde anledning til at få et medlem med i det pågældende udvalg, og det var da naturligt, at vi satte det medlem, som er mest praktisk dygtig på disse områder, ind i det.

Selve formålsparagraffen og selve nedsættelsen af rigsdagens vareforsyningsudvalg er reelle fremskridt, men vi må meget hurtigt over til en bunden friliste og en videre gående hurtig afvikling af restriktionerne. Det er jo således, at den ideologi, som ligger bag ved restriktionerne og planøkonomien, nu er ved at gå i opløsning, idet man har set resultaterne af den i de lande, hvor den har været praktiseret i stærkest udstrækning — hele denne autoritative kommando-økonomi, som før eller senere må ende i socialisme eller kollektivismen. Vi kan forsåvidt forstå, at den høje regering i og for sig ikke havde noget imod at ende i socialisme — det ville være en ærlig politik —, men vi er ikke tilhængere af at gå denne omvej gennem restriktionspolitikken. Vi mener, at befolkningen åbent må have at vide, i hvad retning politikken skal føres.

Jeg vil samtidig gerne igen henvise til, at der er ingen tvivl om, at den udformning, man har givet indskrænkningerne i erhvervsfriheden, afgjort er stridende mod grundlovens mening, mod grundlovens ånd og måske mod grundlovens ord, og det ville være en værdig måde at fejre grundlovens 100 års jubilæum på at ophæve disse indskrænkninger, det ville være at fejre grundloven i gerning i stedet for at holde store festligheder.

Der er den realitet ved restriktionerne, at importørernes interesse i at købe varerne billigt forsvinder, at producenteres interesse i at producere billigt forsvinder, fordi man vænner befolkningen til at tænke i fiktive værdier, til at drive en fiktiv økonomi, operere med fiktive valutakurser, pristal, rentesatser og lønforhold. Og så opretholder man restriktionerne for at dyrke disse fiktive